

Sygn. akt **IC 469/16**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Andrzej Kurylek
Protokolant:	sekr. sądowy Ewa Rokicka

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2016 r. w Warszawie na rozprawie sprawy

z powództwa **Skarbu Państwa reprezentowanego przez Szefa (...)**

przeciwko **(...) A. S. S. S. sp. j. z siedzibą w B.**

o zapłatę kwoty 108.704,11 złotych

I oddała powództwo,

II odstępuje od obciążenia powoda obowiązkiem zwrotu pozwanemu kosztów procesu.

Sygn. akt **IC 469/16**

UZASADNIENIE

Pozwem z 20 stycznia 2016 r. Skarb Państwa – Szef (...) domagał się wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i nakazania pozwanemu (...) Spółce jawnej z siedzibą w B., aby zapłacił na jego rzecz kwotę 108.734,25 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty, a także zasądzenia od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Szefa (...) kosztów procesu według norm przepisanych, w tym zasądzenia na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(pozew – k. 2-6)

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z 8 lutego 2016 r. w sprawie I Nc 21/16 Sąd Okręgowy w Warszawie nakazał pozwanemu (...) Spółce jawnej z siedzibą w B., aby zapłacił w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu na rzecz powoda Skarbu Państwa – (...) z siedzibą w W. kwotę 108.734,25 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od 20 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 5.400 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, albo wniósł w tymże terminie do tutejszego Sądu sprzeciw.

(nakaz zapłaty – k. 60)

Sprzeciwem z 29 lutego 2016 r. pozwany (...) Spółka jawna z siedzibą w B. zaskarżył w całości nakaz zapłaty z 8 lutego 2016 r. wydany przez Sąd Okręgowy w Warszawie, wnosząc jednocześnie o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego, według norm przepisanych.

(sprzeciw – k. 76-78)

Pismem z 24 maja 2016 r. strona powodowa zmodyfikowała żądanie pozwu w ten sposób, że wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki jawnej z siedzibą w B. na swoją rzecz kwoty 108.704,11 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty.

(pismo – k. 121-128)

W dalszym toku postępowania stanowiska stron nie uległy zmianom.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 8 grudnia 2011 r. pomiędzy Skarbem Państwa – Inspektoratem (...) (Zamawiającym) a (...) Spółką jawną z siedzibą w B. (Wykonawcą) zawarta została umowa nr (...).

Przedmiot zawartej umowy stanowiła dostawa stacji roboczych dla komórek/jednostek organizacyjnych resortu obrony narodowej (§ 1 ust. 1). Wartość umowy Strony określiły na kwotę 731.850 zł brutto (§ 2 ust. 1), a termin jej wykonania ustalono na 30 dni od daty zawarcia umowy (§ 3).

Na dostarczany sprzęt Wykonawca udzielał gwarancji na okres 36 miesięcy, licząc od daty odbioru Sprzętu przez odbiorcę, na warunkach nie gorszych niż gwarancja producenta Sprzętu (§ 8 ust. 5). Jednocześnie Wykonawca, po zakończeniu każdego roku okresu gwarancyjnego, w terminie 30 dni zobowiązany był do przedstawienia Zamawiającemu, zatwierdzonej przez Użytkownika, pełnej informacji o wszelkich wadach, usterkach i awariach Sprzętu, ich przyczynach oraz sposobie ich rozwiązania (§ 17 ust. 7).

Dodatkowo Wykonawca zobowiązał się do zapłaty Zamawiającemu kary umownej w wysokości 1.000 zł za każdy rozpoczęty dzień zwłoki w realizacji świadczenia, o którym mowa w § 17 ust. 7, nie więcej jednak niż 100.000 zł (§ 12 ust. 3 punkt 3).

(dowód: umowa nr (...) wraz z załącznikami – k. 15-34)

W dniu 13 stycznia 2012 r. odbiorca, tj. 2 Regionalna (...) R., Skład (...) k. W., potwierdził przyjęcie sprzętu w postaci stacji roboczych (...) H. (...), nie zgłaszając przy tym jakichkolwiek uwag.

(dowód: protokół przekazania/przyjęcia – k. 35)

W pierwszym roku okresu gwarancyjnego nie wystąpiły jakiegokolwiek wady, usterki i awarie dostarczonego zgodnie z umową nr (...) sprzętu komputerowego, wobec czego nie wygenerowano raportu o wadach, usterkach i awariach.

(dowód: oświadczenie – k. 83)

W dniu 9 września 2014 r. Szef (...) poinformował o niewywiązaniu się Wykonawcy, tj. (...) Spółki jawnej z siedzibą w B., z zobowiązań określonych w umowie nr (...) (zwłoka 564 dni w zakresie pierwszego roku gwarancyjnego), zastrzegając jednocześnie naliczenie stosownych kar umownych.

(dowód: pismo – k. 36-37)

W dniu 4 grudnia 2014 r. Szef (...) obciążył (...) Spółkę jawną z siedzibą w B. karą umowną w wysokości 100.000 zł z tytułu nieterminowej realizacji postanowień § 17 ust. 7 umowy nr (...). Dodatkowo Wykonawca, w związku z nieuregulowaniem kary umownej, obciążony został odsetkami ustawowymi w łącznej wysokości 6.323,29 zł.

(dowód: pismo – k. 38-42; pismo – k. 43-45; pismo – k. 46-49; pismo – k. 50-53; pismo – k. 54-56)

Pismem z 25 lutego 2015 r., w związku z zakończeniem umowy nr (...), Inspektorat (...) zwrócił Wykonawcy, tj. (...) Spółce jawnej z siedzibą w B., gwarancję ubezpieczeniową wystawioną przez Towarzystwo (...) z siedzibą w W..

(dowód: pismo – k. 84-85)

Powyższy stan faktyczny został przez Sąd ustalony na podstawie dowodów z dokumentów złożonych do akt niniejszej sprawy. Sąd meriti uznał dowody z dokumentów za wiarygodne, albowiem ich autentyczność nie została zakwestionowana przez strony, a ponadto Sąd nie znalazł podstaw do ich podważenia z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo w niniejszej sprawie nie było zasadne i jako takie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 139 ust. 1 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t. jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 ze zm.) do umów w sprawach zamówień publicznych stosuje się przepisy ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej. Do umów o zamówienie publiczne mają zatem zastosowanie regulacje dotyczące poszczególnych typów umów oraz przepisy ogólne dotyczące zobowiązań, z uwzględnieniem uregulowań przyjętych w ustawie o zamówieniach publicznych. Odesłanie do uregulowań przepisów Kodeksu cywilnego znalazło się również w § 17 ust. 6 punkt 1 zawartej umowy. Przedmiotem zamówienia publicznego może być, między innymi, dostawa, przez którą należy rozumieć nabywanie rzeczy oraz innych dóbr, w szczególności na podstawie umowy sprzedaży, dostawy, najmu, dzierżawy oraz leasingu z opcją lub bez opcji zakupu, które może obejmować dodatkowo rozmieszczenie lub instalację (art. 2 punkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych).

W rozpoznawanej sprawie Skarb Państwa reprezentowany przez Szefa (...) wywodził swoje roszczenia z § 12 ust. 3 punkt 3 w zw. z § 17 ust. 7 zawartej uprzednio umowy, statuujących obowiązek zapłaty stosownych kar umownych. Zgodnie z treścią art. 483 § 1 k.c. można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna). W myśl § 2 cytowanego przepisu dłużnik nie może bez zgody wierzyciela zwolnić się z zobowiązania przez zapłatę kary umownej. Stosownie natomiast do dyspozycji art. 484 § 1 k.c. w razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania kara umowna należy się wierzycielowi w zastrzeżonej na ten wypadek wysokości bez względu na wysokość poniesionej szkody. Żądanie odszkodowania przenoszącego wysokość zastrzeżonej kary nie jest dopuszczalne, chyba że strony inaczej postanowiły. Z kolei art. 484 § 2 k.c. stanowi, że jeżeli zobowiązanie zostało w znacznej części wykonane, dłużnik może żądać zmniejszenia kary umownej; to samo dotyczy wypadku, gdy kara umowna jest rażąco wygórowana.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy wskazać wypada, że Wykonawca wywiązał się w należyty sposób ze swojego głównego zobowiązania, tj. dostarczył sprzęt dla komórek/jednostek organizacyjnych resortu obrony narodowej, a Zamawiający nie zgłaszał żadnych uwag z tym związanych. Ponadto w pierwszym roku okresu gwarancyjnego nie wystąpiły jakiegokolwiek wady, usterki i awarie dostarczonego zgodnie z umową sprzętu komputerowego, co zresztą nie było kwestionowane przez stronę powodową. Sporna natomiast pozostawała interpretacja postanowienia zawartego w § 17 ust. 7 umowy.

W myśl art. 65 § 1 k.c. oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje. Zgodnie natomiast z dyspozycją art. 65 § 2 k.c. w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu.

W ocenie Sądu meriti z treści § 17 ust. 7 umowy z 8 grudnia 2011 r. jednoznacznie wynika, że Wykonawca, po zakończeniu każdego roku okresu gwarancyjnego, zobowiązał się w terminie 30 dni do przedstawienia Zamawiającemu (zatwierdzonej przez Użytkownika) pełnej informacji o wszelkich wadach, usterekach i awariach Sprzętu, ich przyczynach oraz sposobie ich rozwiązania. W przywołanej jednostce redakcyjnej umowy nie zastrzeżono wyraźnie, aby Wykonawca obowiązany był informować Zamawiającego także o braku wad, usterek i awarii w

danym okresie gwarancyjnym. Tym samym, gdyby wolą Zamawiającego było otrzymanie informacji również o braku awaryjności Sprzętu w danym okresie, w umowie powinno było znaleźć się wyraźne zastrzeżenie takowego obowiązku. Nadto umowa z 8 grudnia 2011 r. nie zawiera innych postanowień, które nakazywałyby interpretować zapis z § 17 ust. 7 szerzej, a więc w ten sposób, że obowiązek informacyjny obejmował także brak wystąpienia wad, usterek i awarii. Dodatkowo strona powodowa nie przedstawiła innych dowodów, z których wynikałoby, że zamiarem stron i celem klauzuli z § 17 ust. 7 było to, aby Wykonawca corocznie informował Zamawiającego o niewystąpieniu wad, usterek i awarii.

Powyższa argumentacja nakazywała zatem uznać powództwo w niniejszej sprawie za nieuzasadnione, albowiem roszczenie Skarbu Państwa – Szefa (...) w ogóle nie powstało, wobec czego podlegało ono oddaleniu w całości.

Jednocześnie podniesiony przez pozwaną Spółkę zarzut przedawnienia dochodzonego roszczenia nie był aktualny, wobec tego, że – jak już wyżej wskazano – roszczenie strony powodowej w ogóle nie powstało. Niemniej jednak, niejako na marginesie, wskazać wypada, iż zarzut ten jawiłby się jako nieuzasadniony. Zgodnie bowiem z treścią art. 554 k.c. roszczenia z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedawcy, roszczenia rzemieślników z takiego tytułu oraz roszczenia prowadzących gospodarstwa rolne z tytułu sprzedaży produktów rolnych i leśnych przedawniają się z upływem lat dwóch.

Tym samym skrócony (wobec art. 118 k.c.) do 2 lat okres przedawnienia odnosi się do roszczenia z tytułu sprzedaży (a zatem nie do roszczeń kupującego, choćby był profesjonalistą) dokonywanej przez profesjonalistę, a mianowicie przez prowadzącego przedsiębiorstwo (choćby nie było to przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 55¹ k.c.) w zakresie jego działalności. Jednocześnie odmienna wykładania, uzasadniająca zastosowanie dwuletniego terminu przedawnienia do wszystkich roszczeń wynikających ze sprzedaży dokonanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedawcy (jakkolwiek nie sposób kwalifikować zawartej umowy jako umowy sprzedaży, a raczej jako umowę dostawy), byłaby wykładnią contra legem.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu natomiast znalazło swoje uzasadnienie w treści art. 102 k.p.c., zgodnie z którym w przypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Sąd meriti, uwzględniając całokształt okoliczności niniejszej sprawy (konieczność dochodzenia należności przez stronę powodową na drodze postępowania sądowego wynikała prawdopodobnie z obawy przed odpowiedzialnością za naruszenie dyscypliny finansów publicznych), odstąpił od obciążania Skarbu Państwa – Szefa (...) obowiązkiem zwrotu pozwanemu poniesionych przez niego kosztów procesu.

Biorąc powyższe pod rozwagę Sąd Okręgowy na podstawie powołanych przepisów orzekł jak w sentencji wyroku.